

**Εισήγηση Δημάρχου Αγλαντζιάς και Εκπροσώπου του ΔΗΚΟ
Κώστα Κόρτα στην Ημερίδα της
ΣΗΔΗΚΕΚ – ΠΕΟ με θέμα τη
“Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο –
Αναγκαιότητα ή Αυτοσκοπός”
Παρασκευή 4 Απριλίου 2014**

Αγαπητοί Συνάδελφοι Δήμαρχοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Θέλω να εκφράσω κατ’ αρχάς τις ευχαριστίες μου για την πρόσκληση να παρευρεθώ και να εκφράσω τις θέσεις μας ως Δημοκρατικό Κόμμα και ως στέλεχος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το πάντα επίκαιρο εδώ και πάρα πολλά χρόνια θέμα του εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Θέλω επίσης να εκφράσω τα συγχαρητήρια μου για την πρωτοβουλία που πήρατε ως ΠΕΟ για τη διεξαγωγή αυτού του διαλόγου, με ένα ευρύ φάσμα συμμετοχών από όλους τους πολιτικούς χώρους και εμπλεκομένων σ’ αυτό το χώρο που λέμε Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Έχω αναφέρει στην αρχή ότι το θέμα του εκσυγχρονισμού και της αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ήταν πάντα επίκαιρο εδώ και πάρα πολλά χρόνια, γιατί εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα και άλλες πολιτικές δυνάμεις, αλλά κύρια οι άνθρωποι, τα στελέχη που ζούσαν και εργάζονταν στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έγκαιρα και κυρίως από το 2001 επιζητούσαν το επόμενο βήμα του θεσμού. Οι εμπειρίες που είχαν αποκομίσει όλα τα προηγούμενα χρόνια από τη λειτουργία του θεσμού, οι επαφές με άλλες χώρες, οι ανάγκες της κοινωνίας, η πορεία προς την Ευρώπη,

οδήγησαν στην ανάπτυξη ενός διαλόγου που θα οδηγούσαν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε πραγματικές Αυτοδιοικήσεις.

Αυτός ο διάλογος μπορώ να πω είχε επιτυχία και φτάσαμε πολύ κοντά στην επίτευξη του στόχου, που θα μας οδηγούσε στο επόμενο βήμα, θα μας έφερνε πιο κοντά στον πολίτη, θα δημιουργούσε μηχανισμούς σύγχρονους και οργανισμούς βιώσιμους. Δεν θα αναφερθώ στους λόγους που δεν ολοκληρώθηκε αυτή η προσπάθεια, αλλά θα πω ότι όλοι φέρνουμε ευθύνη. Φέρνουμε όλοι ευθύνη, η Βουλή, οι δύο εκπρόσωποι των Τοπικών Αρχών που αφήσαμε τις προκαταλήψεις και τις λεπτομέρειες να είναι ανάχωμα στην πορεία προς το μέλλον.

Ποια Τοπική Αυτοδιοίκηση οραματιζόμαστε, ποια Τοπική Αυτοδιοίκηση θέλουμε, ποιες είναι οι ανάγκες του τόπου μας, τι Κράτος θέλουμε, δεν χρειαζόμαστε καμιά Τρόικα να μας πει ή να μας επιβάλει.

Αφήσαμε τα πράγματα σε στασιμότητα, με αποτέλεσμα σήμερα να διασύρεται ο θεσμός και τα στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ωσάν και είναι οι υπεύθυνοι της καταστροφής του τόπου, της κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος και της εισβολής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Τρόικας. Δώσαμε την ευκαιρία σε κάποιους να διαγράψουν όλα όσα έχει πετύχει ο θεσμός με τους ανθρώπους του όλα αυτά τα χρόνια, έργα τα οποία έχουν αναμορφώσει την πατρίδα μας.

Δώσαμε την ευκαιρία σε κάποιους να διαγράψουν όλα όσα έχουν επιτευχθεί στην ανάπτυξη, στον πολιτισμό, στην παιδεία, στην κοινωνική πολιτική, στην υγεία, στο

περιβάλλον, στον αθλητισμό, την ασφάλεια και πολλά άλλα τα οποία έχουν βελτιώσει στο μέγιστο βαθμό την ποιότητα ζωής του πολίτη, αλλά το κυριότερο έχουν ενδυναμώσει την κοινωνική συνοχή.

Ποιο είναι το ζητούμενο σήμερα; Και δυστυχώς αυτό, σκοπίμως, επικεντρώνεται επικοινωνιακά μόνο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι ο εκσυγχρονισμός του ίδιου του Κράτους και οι δομές διοίκησης της χώρας μας.

Οι διαχρονικές διακηρύξεις όλων ανεξαιρέτως, ότι θέλουμε μια Τοπική Αυτοδιοίκηση όπου οι Τοπικές Αρχές να καταστούν πραγματικές τοπικές κυβερνήσεις, ήρθε η ώρα να γίνουν πράξη. Όχι να παραμείνουν εύηχα ως συνθήματα ή ακόμη, όπως διαπιστώνουμε σήμερα, να επιχειρείται η αποδυνάμωση των τοπικών αρχών και η απομάκρυνση τους από τον πολίτη, πράγμα το οποίο αντίκειται στις Αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας, την οποία ως Κύπρος έχουμε προσυπογράψει.

Ιδιαίτερα σ' αυτές τις δύσκολες συνθήκες που ζει ο λαός μας και την έξαρση πολλών κοινωνικών προβλημάτων έχουμε υποχρέωση να σταθούμε δίπλα του, ενδυναμώνοντας τους θεσμούς που έχουν αυτή τη δυνατότητα.

Πρέπει να κτίσουμε ένα Κράτος, το οποίο θα λειτουργεί με χαμηλότερο κόστος για τον πολίτη, αλλά για να επιτευχθεί αυτό και το ίδιο το Κράτος να δύναται να προσφέρει επαρκείς υπηρεσίες και καλύτερη ποιότητα ζωής με χαμηλότερο κόστος.

Πρέπει το Κράτος να αποκεντρωθεί, **η πολιτεία πρέπει να αποφασίσει πόσο κράτος θέλει!** Πρέπει να αποφασίσει αν

θέλει την αποκέντρωση, αν θέλει τον εκσυγχρονισμό, αν θέλει διεύρυνση της δημοκρατίας, αν θέλει να μετεξελιχτεί σε κράτος πρόνοιας και κράτος ευρωπαϊκό. Τότε δεν έχει επιλογή από την αναβάθμιση, την ενίσχυση και ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όχι κατεδαφίζοντας το θεσμό, αλλά εκσυγχρονίζοντας τον και προσαρμόζοντάς τον στις ευρωπαϊκές πρακτικές, αξιοποιώντας όλες τις εμπειρίες που συσσωρεύτηκαν τα τελευταία 28 χρόνια.

Είναι εύκολο για κάποιον, αγγίζοντας τις τραυματισμένες ευαισθησίες των πολιτών, να διαλύσει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε ύπαιθρο και πόλη. Το δύσκολο είναι να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις που θα προέλθουν από μια κατεδάφιση ενός μοντέλου το οποίο πρόσφερε πάρα πολλά, αντικαθιστώντας το με Οργανισμούς υπερμεγέθεις, συγκεντρωτικούς, απρόσωπους και απόμακρους από τους πολίτες.

Στο ερώτημα αν είμαστε υπέρ της μείωσης του αριθμού των Δήμων, απαντώ ότι και στο παρελθόν δεν υποστηρίζαμε τη μείωση των Δήμων, αλλά είμαστε αντίθετοι και με την αύξηση που έγινε το 2011. Τη διαφωνία μας στην αύξηση των Δήμων καταθέσαμε τότε στον αρμόδιο Υπουργό, τόσο εμείς αλλά και ο φίλος μου ο Σάββας Ηλιοφώτου εκ μέρους της ΕΔΕΚ, για να είμαι δίκαιος.

Τότε εμείς, σε τοπικό επίπεδο, κυκλοφορήσαμε και φυλλάδια με τη διαφωνία μας, τεκμηριωμένα, σε αντίθεση με το ρεύμα που επικρατούσε.

Οι Δήμοι, οι Κοινότητες, ιδιαίτερα στην Κύπρο, αποτελούν το σπίτι του πολίτη και αυτό φάνηκε ιδιαίτερα τώρα με την κρίση, τα κοινωνικά παντοπωλεία και τη στήριξη των

δυσπραγούντων συνανθρώπων μας. Πού ήταν το Κράτος όλη αυτή την περίοδο; Ποιά πόρτα κτυπούσε ο κόσμος; Επομένως δεν μπορεί να διανοηθεί κάποιος ότι θα κατεδαφιστεί το σπίτι του πολίτη.

Μπορούν να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι δομές και να δοθούν όλες εκείνες οι αρμοδιότητες προς τους ΟΤΑ ώστε να καταστούν πραγματικές Τοπικές Αυτοδιοικήσεις ή να μετεξελιχτούν σε Τοπικές Κυβερνήσεις, επαναλαμβάνω, όπως ήταν όλα τα προηγούμενα χρόνια και οι διακηρύξεις όλων των πολιτικών δυνάμεων επικαλούμενοι τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα τολμηρά και θαρραλέα βήματα πρέπει να είναι προς αυτή την κατεύθυνση και όχι να κάνουμε βήματα προς τα πίσω ή κινήσεις, οι οποίες δείχνουν απροθυμία, ενδοιασμούς ή ατολμία στην παραχώρηση αρμοδιοτήτων στις Τοπικές Αρχές για να μη πω άρνηση, αφού σήμερα ακούγονται και κάποιες θέσεις για αποδυνάμωση των Τοπικών Αρχών, θέλοντας από τη μια να διατηρήσουν την κηδεμονία, τη συγκέντρωση εξουσιών και την επιφανειακή διαφοροποίηση του Κράτους.

Το ζητούμενο είναι μια Τοπική Αυτοδιοίκηση πιο αποτελεσματική, πιο δημοκρατική, πιο ανθρώπινη, περισσότερο κοινωνική, προσφέροντας πιο ποιοτικές υπηρεσίες με χαμηλότερο κόστος.

Όλα αυτά μπορούν να επιτευχθούν με τις ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις και τη σύσταση νέων αυτοδιοικητικών οργάνων, όπως είναι τα αιρετά επαρχιακά συμβούλια και την νομοθετικά θεσμοθετημένη ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των ΟΤΑ ή και υποχρεωτική με νόμο συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών σε ύπαιθρο και πόλη.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πιστεύουμε ότι η σύσταση Επαρχιακού Συμβουλίου είναι ένα σημαντικό βήμα αποκέντρωσης του ίδιου του κράτους και η ανάθεση σε αιρετούς εκπροσώπους των ίδιων πολιτών τη διαχείριση σημαντικών θεμάτων που άπτονται της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα οποία μέχρι σήμερα ήταν στις κρατικές Επαρχιακές Διοικήσεις. Το εκλεγμένο Επαρχιακό Συμβούλιο θα βοηθήσει στο μέγιστο βαθμό την ισόρροπη ανάπτυξη, αλλά ιδιαίτερα την ενοποίηση της ίδιας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώνοντας και αντικρίζοντας ισότιμα την ύπαιθρο και τις αστικές περιοχές.

Μέσα από το Ε/Σ θα επέλθει ο ενιαίος σχεδιασμός σε αρκετούς τομείς, ο συντονισμός, ο έλεγχος υλοποίησης έργων, ιεράρχηση προτεραιοτήτων και υποδομών, θα καθορίζει πολιτικές.

Ως δευτεροβάθμιο αυτοδιοικητικό όργανο μπορεί να αναλάβει τους ακόλουθους τομείς:

- Πολεοδομικό σχεδιασμό
- Σχεδιασμό και υλοποίηση έργων υπερτοπικής σημασίας
- Περιφερειακά προγράμματα
- Οδικό και συγκοινωνιακό σχεδιασμό υπερτοπικής σημασίας
- Παιδεία και πολιτισμός : σχεδιασμός σχολικών κτηριακών υποδομών και πολιτιστικών υποδομών
- Διαχείριση ύδρευσης / αποχέτευσης
- Διαχείριση ολοκληρωμένων μονάδων αποβλήτων
- Σύσταση αναπτυξιακών εταιρειών

- Καθορισμό πολιτικής για τη δημόσια υγεία
- Καθορισμό πολιτικής για το περιβάλλον
- Καθορισμό κοινωνικής πολιτικής και αλληλεγγύης για ΟΤΑ

Σε μια μεταρρύθμιση που στόχο έχει την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εξυπακούεται ότι ο κρατισμός θα ελαχιστοποιηθεί και το Δευτεροβάθμιο Επαρχιακό Συμβούλιο θα αναλάβει τις πλείστες των αρμοδιοτήτων της Επαρχιακής Διοίκησης ή άλλων Υπουργείων και κάποιες από τις ευθύνες των ΟΤΑ, χωρίς την αποδυνάμωση των Τοπικών Αρχών, αλλά οι αρμοδιότητες του θα επικεντρώνονται στο Στρατηγικό Σχεδιασμό, τον Συντονισμό και διαχείρισης υπερτοπικών δραστηριοτήτων.

Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα (11) έντεκα μέλη ώστε να είναι ευέλικτο , αποτελεσματικό και να λειτουργεί υπεράνω τοπικιστικών αντιλήψεων. Η εκλογή θα πρέπει να είναι απευθείας από τους πολίτες και θα πρέπει να διεξάγεται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται και η εκπροσώπηση της Υπαίθρου.

Τοπικές Αρχές Δήμος / Κοινότητες

1. Δήμοι:

Στη βάση της Αρχής της Ευρωπαϊκής Χάρτας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την οποία έχει υπογράψει και η Κύπρος αρμόδιος για τη διοίκηση τοπικών θεμάτων είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που στην προκειμένη περίπτωση για τις αστικές περιοχές είναι οι Δήμοι.

Οι Δήμοι είναι αναγκαίο να ενισχυθούν νομοθετικά ώστε να προχωρήσουν τάχιστα στη συμπλεγματοποίηση Υπηρεσιών/ Συνεταιρισμό Υπηρεσιών ή στη συνεργασία τους με τον ιδιωτικό τομέα σε τομείς όπως είναι η συγκομιδή Σκυβάλων, Τροχονομία, Συντήρηση και Ανάπτυξη Πρασίνου, Έκδοση αδειών οικοδομής και τεχνικών ελέγχων, Υγειονομικών Υπηρεσιών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Ήδη είναι γνωστό ότι γίνονται προσπάθειες προς αυτή τη κατεύθυνση.

Η έκδοση πολεοδομικών αδειών θα μπορούσε να ανατεθεί είτε στο Επαρχιακό Συμβούλιο / Δευτεροβάθμιο όργανο , είτε να συσταθεί ενιαία Πολεοδομική Αρχή.

Η έκδοση άδειας οικοδομής και ο Τεχνικός Έλεγχος παραμένει στους Δήμους.

Οι άδειες κυκλοφορίας πρέπει να εκδίδονται από τους οικείους Δήμους που είναι εγγεγραμμένα τα οχήματα.

Ο αριθμός των Δημοτικών Συμβούλων πρέπει να μειωθεί ώστε να καταστούν πιο παραγωγικά και ευέλικτα με μέγιστο αριθμό (15) δεκαπέντε μέλη.

2. Κοινότητες

Να διατηρηθεί η οντότητα των Κοινοτικών Συμβουλίων και ο πολύ σημαντικός / ουσιαστικός τους ρόλος με την εθελοντική αλλά ουσιαστική

προσφορά τους προς τους πολίτες. Λόγω των αντικειμενικών δυσκολιών και λόγω μεγέθους, θα πρέπει να ενισχυθούν νομοθετικά ώστε να αναπτύξουν ακόμα περισσότερο τη συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών και την ανάπτυξη νέων κοινών υπηρεσιών προς τους πολίτες κοινωνικής προσφοράς, την έκδοση αδειών οικοδομής, Τεχνικού ελέγχου, υπηρεσίες υγιεινής και ότι άλλο προσφέρεται από τους Δήμους να μπορούν να προσφέρουν τα συμπλέγματα. Η έκδοση αδειών κυκλοφορίας μπορεί να ανατεθεί στο σύμπλεγμα υπηρεσιών.

Να σημειώσουμε ότι θέση μας είναι ότι για όλα τα Όργανα θα πρέπει να υπάρχει περιορισμός των θητειών.

Θέματα Προσωπικού

Υποστηρίζουμε την σύσταση ανεξάρτητης επιτροπής Ανθρώπινου δυναμικού για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία θα έχει την ευθύνη για προσλήψεις, προαγωγές, εναλλαξιμότητα, απόσπαση ή και απόλυση προσωπικού για όλα τα επίπεδα και βαθμίδες.

Δεν πρέπει να συμμετέχουν αιρετοί οποιουδήποτε επιπέδου σε αυτή την Επιτροπή.

Μακροπρόθεσμα η λειτουργία της θα επιφέρει οικονομικό όφελος.

Στο σημείο αυτό θέλουμε να τονίσουμε την αναγκαιότητα διεξαγωγής άμεσα μελέτης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία θα καταγράφει τις σημερινές πραγματικότητες με το υφιστάμενο προσωπικό, τους πλεονασμούς ή τις ελλείψεις σε ΟΤΑ, τις μελλοντικές ανάγκες για σύσταση νέων υπηρεσιών που πιθανό να δημιουργήσουν οι νέοι ΟΤΑ, ώστε

να αξιοποιηθούν κατά προτεραιότητα τα σημερινά στελέχη και μόνο αν διαπιστωθεί ότι πραγματικά υπάρχουν ελλείψεις και νέες ανάγκες να γίνονται προσλήψεις.

Σε αυτή τη μελέτη να συμπεριληφθεί και το προσωπικό των Επαρχιακών Διοικήσεων, της Πολεοδομίας και του Κτηματολογίου ή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος που εργάζεται σε αντίστοιχες θέσεις.

Με βάση τη μελέτη, θεωρούμε ότι αν αξιοποιηθούν σωστά τα στελέχη και γίνουν οι αναγκαίες δομικές αλλαγές δεν θα υπάρξει πρόβλημα πλεονάζοντος προσωπικού.

Θέση μας είναι ότι για μελλοντικές προσλήψεις, σε όλες τις βαθμίδες, θα πρέπει να αρθεί η μονιμότητα να εφαρμοσθεί η διαδικασία πενταετούς συμβολαίου. Είναι κάτι το οποίο θα αυξήσει την παραγωγικότητα και την υπευθυνότητα στο χώρο εργασίας.

Παράλληλα για όλες τις μελλοντικές προσλήψεις, να υπάρξει μείωση κατά μια κλίμακα όλων των θέσεων.

Διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου

Σημαντικό εργαλείο για ορθολογιστική λειτουργία, διαφάνεια, εφαρμογή των αποφάσεων, της νομιμότητας αυτών και σωστής οικονομικής διαχείρισης είναι η εφαρμογή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου σε όλες τις βαθμίδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όλους τους οργανισμούς (Δήμους, Κοινότητες, Συμβούλια υφιστάμενα και νέα που θα δημιουργηθούν).

Ο εσωτερικός έλεγχος θα βοηθήσει όλους και θα μειώσει τον όγκο εργασίας για την Υπηρεσία του Γενικού Ελεγκτή, καθώς επίσης θα συμβάλει και στη μείωση του αριθμού των

παρατηρήσεων που καταγράφει κατά τους ελέγχους που διεξάγει κάθε χρόνο.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζουμε την ανάθεση του εσωτερικού ελέγχου στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας στη βάση της πρότασης του Εφόρου της Υπηρεσίας, συμφωνήθηκε στο διακομματικό διάλογο το 2011.

Με την εφαρμογή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου θα εξοικονομηθούν σημαντικοί πόροι και θα λειτουργούν όλοι πάνω σε νόμιμες και ορθολογιστικές διαδικασίες.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι το οποιοδήποτε σενάριο θα πρέπει να λάβει υπόψη, με μελέτη, το αρχικό κόστος εφαρμογής του, το λειτουργικό του κόστος μακροπρόθεσμα, τη βιωσιμότητα των ΟΤΑ σήμερα και σε πιθανές ενώσεις Δήμων ποιος αναλαμβάνει τα χρέη των ενοποιημένων Δήμων και εάν ο ένας από τους δυο ή τρεις είναι οικονομικά υγιής και αν κάποιος είναι χρεωκοπημένος, γιατί ας μην κρυβόμαστε υπάρχουν και χρεωκοπημένοι.

Οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος όπως καταγράφονται σ' αυτό το έγγραφο είναι οι πρώτες σ' αυτή τη φάση του διαλόγου που διεξάγεται και ανάλογα με τις εξελίξεις από τις προτάσεις των Άγγλων ή των Ιταλών εμπειρογνομόνων θα επανατοποθετηθούμε.